

OHJEET OPPIMISTULOSTIEDON TUOTTAMISEEN ERITYISOPISKELIJOIDEN NÄYTÖISTÄ liiketalouden, käsi- ja taideteollisuusalan sekä kotityö- ja puhdistuspalvelujen perustutkinnoissa

Opetushallitus käynnisti syksyllä 2010 kansallisen oppimistulosten seuranta-arvioinnin liiketalouden, käsi- ja taideteollisuusalan sekä kotityö- ja puhdistuspalvelujen perustutkinnoissa. Seurannassa arviointitieto kootaan suoraan koulutuksen järjestäjien organisoimista ammattiosaamisen näytöistä. Näytöt toteutetaan ja arvioidaan elokuusta 2009 ja 2010 (kotityö- ja puhdistuspalvelujen pt) voimaan tulleiden ammatillisen perustutkinnon perusteiden mukaan.

Seurannassa arviointitieto kootaan syksyllä 2010 liiketalouden, käsi- ja taideteollisuusalan sekä kotityö- ja puhdistuspalvelujen perustutkintojen opinnot aloittaneiden opiskelijoiden ammattiosaamisen näytöistä. Tieto kootaan kaikista opiskelijoiden suorittamista ammattiosaamisen näytöistä koko koulutuksen ajalta.

Oppimistulostiedon tuottamisessa ovat mukana kaikki ko. perustutkintoja ammatillisena peruskoulutuksena tarjoavat koulutuksen järjestäjät. Tiedonkeruu ei koske näyttötutkintoja suorittavia ammatillisia perustutkintoja. Erityisopiskelijoiden oppimistulostiedot kootaan yhdenmukaisella dokumentointilomakkeella (liite 2).

Erityisopiskelijän näytön arviointi

Vammaisuuden, sairauden, kehityksessä viivästyksen, tunne-elämän häiriön tai muun syyn vuoksi erityisiä opetus- tai oppilashuoltopalveluja tarvitsevien opiskelijoiden opetus annetaan erityisopetuksena. Opiskelijalle tulee laatia henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma. (630/98 20 §).

Opiskelijan arvioinnissa tulee noudattaa samoja periaatteita kuin muutoinkin. Kun opetussuunnitelman tavoitteita on mukautettu lain 630/98 20 §:n ja 21 § 2 ja 3 mom:n perusteella, siitä on tehtävä merkintä todistukseen. Opiskelijan tulee saada tutkintotodistus, vaikka tutkinnon tavoitteita olisikin mukautettu.

x) Mukautetuista tavoitteista on tehtävä alaviitemerkintä sekä päättötodistukseen että näyttötodistukseen. Arviointi on suoritettava mukautettuihin tavoitteisiin suhteutettuna, jolloin tavoitteille on laadittava arviointikriteerit. Arvosana-asteikon on oltava sama kuin yleensä käytössä oleva. Asetuksen 603/2005, 10 §:n mukaan erityisopetuksena järjestettävässä koulutuksessa ammattiosaamisen näytöt voidaan arvioida myös sanallisesti. Opiskelijan on tiedettävä, että mukautettujen tavoitteiden mukaan suoritettu koulutus saattaa vaikuttaa jatko-opintoihin pääsyyn ja niissä menestymiseen.

Lähde: Ammattiosaamisen näytöt käyttöön, Opetushallitus 2006
<http://www.edu.fi/julkaisut/nayttoopas.pdf> s.77

Kansalliseen seurantaan toimitettavat tiedot erityisopiskelijoiden ammattiosaamisen näytöistä

Erityisoppilaitoksissa, erityisryhmissä ja tavallisissa opetusryhmissä opiskelevien erityisopiskelijoiden ammattiosaamisen näytöistä kerätään oppimistulostiedot ja taustatiedot erillisellä Excel-lomakkeella (liite2). Tiedot täytetään opiskelijakohtaisesti, mutta opiskelijan henkilötietoja ei kirjata. Erityisopiskelijoiden ammattiosaamisen näytön dokumentointilomakkeen täyttää joko opettaja tai muu ammattiosaamisen näytöstä vastaava henkilö.

Oppimistulostiedot toimitetaan Opetushallitukseen Excel-pohjalla. Excel-lomakkeeseen tallennetaan seuraavat tiedot:

1. Koulutuksen järjestäjän nimi, oppilaitoksen nimi ja nro (Tilastokeskuksen numerointi)
2. Tiedot siitä, opiskeleeko opiskelija 1=erityisoppilaitoksessa, 2=erityisopiskelijoiden ryhmässä ammatillisessa oppilaitoksessa vai 3=tavallisessa opiskelijaryhmässä ammatillisessa oppilaitoksessa
3. Perustutkinto (Tilastokeskuksen käyttämä numerointi)
4. Tutkinnon osan ammattiosaamisen näyttö: annetaan täydellinen ammatillisen perustutkinnon perusteissa käytetty tutkinnon osan nimi
5. Opiskelijan sukupuoli (1 = mies, 2 = nainen)
6. Tiedot siitä, onko HOJKS (henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma) tehty? 1=kyllä, 2=ei, 3=en osaa sanoa
7. Opintojen aloituspäivä tässä oppilaitoksessa (pp.kk.vvvv)
8. Opintojen aloituspäivä tässä tutkinnossa (pp.kk.vvvv)
9. Tutkinnon osan näytön arvosanasta päättämisen ajankohta (pp.kk.vvvv)
10. Ammattiosaamisen näyttöpaikka: 1 = työpaikka, 2 = oppilaitos, 3=työpaikka ja oppilaitos
11. Organisaation/yrityksen/oppilaitoksen nimi/nimet, jossa /joissa ammattiosaamisen näyttö on toteutettu. (Jos tutkinnon osan näyttö on annettu useammassa paikassa, suorituspaikkojen nimet erotellaan pilkulla.)
12. Lyhyt kuvaus opiskelijan suorittamasta ammattiosaamisen näytöstä. Teksti vastaa näyttötodistuksen kuvausta. (Opiskelijahallintojärjestelmään vietävä kuvaus tai kuvaukset eroteltuna pilkulla, jos tutkinnon osan näyttö muodostuu osanäytöistä.)
13. Tiedot siitä, käytettiinkö ammattiosaamisen näytön arvioinnissa mukautettuja tavoitteita 1=kyllä, 2=ei
14. Miten näytön tavoitteita mukautettiin? (vastataan vain, jos tavoitteita on mukautettu)
15. Ammattiosaamisen näytön arvosana annetaan 1=numeerisena, 2=numeerisena ja sanallisena, 3=ainoastaan sanallisena
16. Ammattiosaamisen näytön arvosanat arviointikohteittain (työprosessin hallinta, työmenetelmien, välineiden ja materiaalin hallinta, työn perustana olevan tiedon hallinta, elinikäisen oppimisen avaintaitojen hallinta) (arvosana-asteikko 1 -3) (Merkitse lisäksi * jos mukautettu)
17. Tutkinnon osan ammattiosaamisen näytön arvosana, mikäli numeerista arviointia on käytetty (arvosana-asteikko 1-3, 1=tydyttävä, 2=hyvä, 3=kiitettävä) (Merkitse lisäksi * jos mukautettu)
18. Näytön sanallinen arviointi, jos annettu
19. Mitä tukitoimia on järjestetty erityisopiskelijan näytön toteuttamiseksi?
20. Arviointikeskusteluun osallistuivat: 1 = opiskelija ja opettaja, 2 = opiskelija ja työelämän edustaja, 3 = opiskelija, opettaja ja työelämän edustaja, 4 = opettaja ja

työelämän edustaja, 5 = arviointikeskustelua ei pidetty, 6= muita henkilöitä, keitä? (Jos tutkinnon osan näyttö muodostuu osanäytöistä, valitaan vaihtoehto, jossa ovat kaikki eri vaiheissa mukana olleet osapuolet.)

21. Ammattiosaamisen näytön arvosanasta päätti: 1 = opettaja, 2 = työelämän edustaja, 3 = opettaja ja työelämän edustaja.
22. Erityisopetuksen syy (vaihtoehdot perustuvat Tilastokeskuksen käyttämään luokitukseen) 1 = hahmottamisen, tarkkaavaisuuden ja keskittymisen vaikeudet (opiskelijat, joilla on diagnosoituja vaikeuksia kuten AD/HD tai ADD)
2 = kielelliset vaikeudet (vaikeita lukemiseen, kirjoittamiseen ja puhumiseen liittyviä vaikeuksia kuten vaikea lukiongelma, dysfasia tai dyslexia)
3 = vuorovaikutuksen ja käyttäytymisen häiriöt (käyttäytymiseen liittyviä ongelmia kuten sosiaalista sopeutumattomuutta)
4 = lievä kehityksen viivästyminen (laajoja oppimisvaikeuksia, mutta ei kuitenkaan kohdan 5 mukaista vaikeaa kehityksen viivästyntä)
5 = vaikea kehityksen viivästyminen; keskivaikea tai vaikea kehitysvamma (saaneet peruskoulussa opetusta toiminta-alueittain; yleensä tarvitsevat runsaasti henkilökohtaista avustusta päivittäisistä toiminnoista),
6 = psyykkiset pitkäaikaissairaudet (mielenterveyden ongelmat, päihdekuntoutajat),
7 = fyysiset pitkäaikaissairaudet (kuten allergia, astma, diabetes, epilepsia, syöpä)
8 = autismiin ja Aspergerin oireyhtymään liittyvät oppimisvaikeudet
9 = liikkumisen ja motoristen toimintojen vaikeus (tuki- ja liikuntaelinvammat, cp-oireyhtymä, lyhytkasvuisuus), 10 = kuulovamma, 11 = näkövamma, 12 = muu syy: edellyttää erityisopetusta
23. *Tiedot täyttäneen henkilön suku- ja etunimi.*
24. *Tietojen täyttämisen päivämäärä (pp.kk.vvvv).*

Oppimistulostiedon toimittaminen Opetushallitukseen

Koulutuksen järjestäjän nimeämä yhdyshenkilö huolehtii, että tiedot dokumentoidaan asianmukaisesti ja toimitetaan Opetushallitukseen Excel-koontilomakkeella (liite2).

Aikataulu:

Liiketalouden, käsi- ja taideteollisuusalan sekä kotityö- ja puhdistuspalvelujen perustutkintojen ensimmäisenä lukuvuonna suoritettujen näyttöjen tiedot tulee toimittaa Opetushallitukseen 31.8.2011 mennessä.

Tiedonkeruu Excel-pohjalle

- Tiedot tallennetaan käyttämällä Excel-pohjaa, joka palautetaan osoitteeseen amop@oph.fi. (Huom. Excel-taulukko toimitetaan aina sähköisesti, ei tulosteena.)
- Yhdelle taulukon riville tulee yhden opiskelijan yhden tutkinnon osan näyttämiseen liittyvät tiedot. Yhdestä opiskelijasta täytetään niin monta riviä, kuin hänellä on tutkinnon osia, joista näyttö on annettu. Vaikka henkilön tiedot eivät tule näkyviin kokonaisuudessa sarakkeissa, niitä ei tule jakaa useammalle riville.
- Opiskelijan hyväksiluettuja tutkinnon osien näyttöjen oppimistulostietoja ei toimiteta Opetushallitukseen.
- Osanäyttöjen arviointeja ja näytön arvosanan perusteluja ei toimiteta Opetushallitukseen.

Raportointi ja lisätietoja

Tiedonkeruu toteutetaan Opetushallituksen ja koulutuksen järjestäjien yhteistyönä. Koulutuksen järjestäjä vastaa tiedon tallentamisesta ja sen toimittamisesta Opetushallitukseen. Opetushallitus vastaa tulosten analysoinnista ja raportoinnista. Tuloksista laaditaan kansallinen väliraportti vuosittain ja koko tutkintoa koskevat tulokset raportoidaan kolmen vuoden kuluttua ko. tutkinnon seuranta-arvioinnin käynnistymisestä. Lisäksi koulutuksen järjestäjille toimitetaan tutkintokohtaiset palautteet omista tuloksistaan suhteessa kansalliseen tulokseen.

Kaikki seurannassa koottavat tiedot käsitellään luottamuksellisesti, eikä yksittäisten koulutuksen järjestäjien, oppilaitosten eikä opiskelijoiden tietoja julkisteta.

Lisätietoa ammattiosaamisen näyttöjen arvioinnista ja arvosanan tallentamisesta löytyy osoitteesta:

http://www.oph.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/oph/embeds/110435_muutos32_011_2005.pdf sekä Ammattiosaamisen näytöt käyttöön -oppaasta, joka on toimitettu kaikille ammatillisen koulutuksen järjestäjille keväällä 2006 (<http://www.edu.fi/julkaisut/nayttoopas.pdf>).

Seuranta-arvontien ohjeet ja lomakkeet löytyvät myös osoitteesta www.oph.fi/info/amop

Lisätietoja oppimistulostiedon kokoamisesta ja tallentamisesta antaa asiantuntija Paula Kilpeläinen puh. 040 348 7743, sähköposti: amop@oph.fi.

LIITE 2 Erityisopiskelijoiden näytön oppimistulostiedon koontilomake